

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119204143
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119204143.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fil'akovského v právnej veci žalobkyne: C. P., L.. XX.X.XXXX, J. G. XXX, právne zastúpená: Mgr. Miroslav Baláž, advokát, so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, proti žalovanému: W.. I.. C. C., L.. XX.X.XXXX, J. R. X, XXX XX G., o zaplatenie 5.322,29 eur a prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 2. októbra 2019 č. k. 11C/9/2019 - 55 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že

„ I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi 5 322,29 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 322,29 Eur od 06.03.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Súd vec právne posúdil okrem iného podľa ustanovenia § 451 ods. 1, 2, § 456, § 517 ods. 1, 2, § 563 Občianskeho zákonníka odsek 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“); § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení; § 28 ods. 1 písm. c), ods. 2, § 31 ods. 1, 2, § 32 ods. 1, 2, § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení účinnom v čase realizácie príslušného právneho úkonu, t.j. v znení účinnom od 1.1.2016 do 30.6.2016.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd I. inštancie za preukázané, že manželstvo žalovaného a matky žalobkyne trvalo od roku XXXX do XX.X.XXXX, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvode č.k. 20C/222/2003-45 zo dňa 26.11.2004. Týmto rozsudkom bola zároveň schválená rodičovská dohoda, ktorou bola v tom čase maloletá žalobkyňa zverená do osobnej starostlivosti matky a žalovaný sa zaviazal k plateniu výživného vo výške 66,39 eur mesačne. Dňa 17.12.2001, počas trvania manželstva rodičov žalobkyne, bola uzavretá zmluva o stavebnom sporení s N., ktorú uzatvoril žalovaný v prospech žalobkyne ako stavebného sporiteľa pod č. XXXXXXXXXXXX a kde poukazoval finančné prostriedky. K vkladom na tento účet z jeho strany dochádzalo aj po rozvode manželstva s matkou žalobkyne a aj po uzavretí jeho nového manželstva. Z potvrdenia N. zo dňa 17.10.2018 vyplýva, že predmetná zmluva o stavebnom sporení zanikla prevodom dňa 7.3.2016 na základe žiadosti podpísanej zákonným zástupcom - žalovaným, ktorý bol aj nadobúdateľom zmluvy o stavebnom sporení. Zostatok ku dňu

prevodu bol 5.322,29 eur. Ako vyplýva z emailovej komunikácie príslušná zmluva už bola skartovaná (vyjadrenie N. z 6.11.2018).

4. Dňa 29.4.2010 uzavrel žalovaný s matkou žalobkyne dohodu o vyriadení BSM. Jej predmetom neboli úspory z vyššie uvedenej zmluvy o stavebnom sporení. Žalobkyňa v zastúpení matkou listom zo dňa 4.2.2012 vyzvala žalovaného na vrátenie žalovanej sumy do 25.2.2019. Nevedela preukázať kedy tento list bol žalovanému doručený, pričom žalovaný vo svojej výpovedi uviedol najneskôr možný dátum doručenia dňa 5.3.2019. Na základe vyjadrenia žalovaného o doručení výzvy na vrátenie finančných prostriedkov žalobkyňa zmenila na pojednávaní žalobný petit ohľadom priznania úrokov z omeškania tak, že ich žiadala priznať od 6.3.2019. Súd na pojednávaní v prítomnosti oboch strán, túto zmenu žaloby pripustil s poukazom na § 140 ods. 1 a § 142 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

5. V prejednávanej veci bolo nesporné a vyplýva to aj z návrhu na uzavretie zmluvy o stavebnom sporení, že stavebným sporiteľom bola žalobkyňa. Pokiaľ teda žalovaný vkladal peňažné prostriedky na daný účet stavebného sporenia, ktorého sporiteľom bola žalobkyňa, bola žalobkyňa výlučnou vlastníčkou týchto peňažných prostriedkov. Je pritom irelevantné v akom období žalovaný vkladal peniaze, či to bolo počas manželstva s matkou žalobkyne alebo po rozvoze, či počas ďalšieho manželstva. Spomínané vklady preto nepredstavovali predmet vyriadenia BSM rodičov žalobkyne, boli totiž vo výlučnom vlastníctve tretej osoby - v tomto prípade ich dcéry, a teda správne neboli ani predmetom ich dohody o vyriadení BSM. To, že aj D. považovala za vlastníka príslušného vkladu žalobkyňu, je zrejme aj z jej listu matke žalobkyne o tom, že zmluva zanikla prevodom na základe žiadosti zákonného zástupcu (žalovaného). Z toho usúdila, že možno považovať žalovaného za osobu oprávnenú disponovať s majetkom maloletej, čo však súd nepovažoval za správne.

6. Vzhľadom na charakter stavebného sporenia vedeného na meno maloletého dieťaťa ako stavebného sporiteľa, ktoré predstavujú platby rodiča na spomínaný účet poskytované z finančných zdrojov rodičom, tiež vzhľadom na skutočnosť, že rodičia majú k svojim maloletým deťom vyživovaciu povinnosť, a že s ohľadom na majetkové pomery rodičov možno za odôvodnené potreby dieťaťa považovať aj tvorbu úspor, je možné vyvodiť záver, že pri poskytovaní finančných prostriedkov rodičom na takéto účty, sa jedná o poskytnutie daru maloletému dieťaťu. K tomuto záveru dospel aj Najvyšší súd ČR v rozhodnutí 28Cdo/3429/2008 zo dňa 4.2.2010. Najvyšší súd zároveň uviedol, že pripísaním finančnej čiastky v prospech sporiaceho účtu maloletého sa v podobe pohľadávky voči sporiteľni stáva táto čiastka majetkom maloletého, ktorý majú jeho rodičia spravovať so starostlivosťou riadneho hospodára. Pri posudzovaní tejto otázky je potrebné poukázať aj na § 12 ods. 1 písm. b/ zákona č. 310/1992 Zb., podľa ktorého z fondu stavebného sporenia D. podľa zmluvne dohodnutých podmienok uspokojuje tieto nároky stavebných sporiteľov a medzi nimi pod písm. b/ sú uvedené výplaty vkladov zo zmlúv o stavebnom sporení zrušených počas sporenia. Pri ujasnení si otázky, kto je v danom prípade stavebným sporiteľom a zistenia, že ním bola žalobkyňa, znamená, že žalobkyňa ako stavebný sporiteľ mala nárok na výplatu vkladov zo spomínanej zmluvy. Súd I. inštancie nemal k dispozícii spornú zmluvu o stavebnom sporení, ktorá bola skartovaná, ale za rozhodujúcu považoval zákonnú úpravu dispozície s majetkom maloletej osoby. Ak totiž zmluvné podmienky by boli v rozpore s príslušnou zákonnou úpravou, ktorá je kogentná, znamenalo by to, že sú neplatné pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Bolo nesporné, že počas maloletosti žalobkyne žalovaný úspory z daného vkladového účtu previedol na inú zmluvu, ktorej bol stavebným sporiteľom. Či bol k tomu oprávnený, vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení účinnom v čase realizácie príslušného právneho úkonu, t.j. v znení účinnom od 1.1.2016 do 30.6.2016.

7. Základným princípom ustanovení zákona o rodine je, že v nie bežných veciach dispozície s majetkom maloletého sa vyžaduje dohoda oboch jeho zákonných zástupcov, teda rodičov a ak táto dohoda absentuje, musí rozhodnúť súd. Nepochybne spomínaný prevod peňažných prostriedkov maloletej žalobkyne musel byť odsúhlasený oboma jej rodičmi ako jej zákonnými zástupcami, čo sa však nestalo, matka žalobkyne o tejto transakcii sa dozvedela až neskôr a následne podala v mene maloletej žalobkyne túto žalobu. Žalovaný mal preto podať na súd návrh na udelenie súhlasu k spomínanému prevodu a keďže nepostupoval podľa zákona, daný právny úkon týkajúci sa spomínaného prevodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom, teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť súd dodáva, že súd by v prípade podania spomínaného návrhu sledoval predovšetkým záujem maloletej žalobkyne a preto nemožno predpokladať, že by súd schválil sporný prevod. Preto za podstatné

považoval súd I. inštancie to, že v rozpore so zákonom postupovala aj G., pokiaľ len na základe žiadosti podpísanej jedným zákonným zástupcom maloletej žalobkyne ako stavebnej sporiteľky realizovala prevod peňažných prostriedkov na inú zmluvu žalovaného. Neplatným právnym úkonom teda žalovaný ukončil stavebné sporenie žalobkyne a žalovanú sumu previedol na svoj vkladový účet a tým došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu ako plneniu z neplatného právneho úkonu. Súd preto považoval za dôvodné žalobe o zaplatenie sumy 5.322,29 eur vyhovieť.

8. Žalovaný s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka mal povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie nasledujúci deň po doručení výzvy. Keďže sám uviedol, že najneskôr spomínanú výzvu prevzal 5.3.2019, súd vyhovel žalobe aj o úroky z omeškania, ktoré priznal od nasledujúceho dňa.

9. Výrok o trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný včas. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrh žalobkyne zamietol eventuálne rozsudok súdu I. inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a doplnenie dokazovania súdu I. inštancie. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods.1 písm. f,) a písm. h) C.s.p., teda súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Uviedol, že už v konaní pre súdom I. inštancie poukázal na to, že po rozvoze manželstva a založení novej rodiny som v žiadnom prípade nemal úmysel sporiť na stavebnom sporení pre žalobkyňu a uviedol aj dôvody, pre ktoré som zmluvu o stavebnom sporení nezrušil a na odporúčanie pracovníčky D. financie vkladal na výhodnejšiu zmluvu, ktorá bola zriadená na meno žalobkyne. Podľa názoru žalovaného sa súd I. inštancie s týmto argumentom nevypríadal.

12. Podľa názoru žalovaného sa súd I. inštancie nevypríadal ani s tým, že zmluva o stavebnom sporení na meno žalobkyne bola uzavretá počas trvania manželstva mňa a matky žalobkyne, avšak iba žalovaným - otcom a jedným zo zákonných zástupcov vtedy ešte maloletej žalobkyne, pretože matka žalobkyne so stavebným sporením nesúhlasila. Ak ku zriadeniu stavebného sporenia nebol potrebný súhlas oboch rodičov ako zákonných zástupcov, možno uzavrieť, že takýto istý postup je potrebné aplikovať aj na ukončenie stavebného sporenia. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov č. 20C/222/03, ktorý nadobudol právoplatnosť 3.1.2005 o rozvoze manželstva medzi žalovaným a matkou žalobkyne a o schválení rodičovskej dohody, ktorá podľa § 26 ods. 2 zákona o rodine nahrádza rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k dieťaťu. V nej sa neuvádza o žiadnom stavebnom sporení, a ani o žiadnych obmedzeniach pre otca (napríklad, že by bol oprávnený maloletú dcéru zastupovať len v bežných veciach), prípadne nejakých špeciálnych právach matky maloletej a považoval za nesprávne tvrdenie súdu v bode 20 rozhodnutia že ak D. považovala žalovaného za osobu oprávnenú disponovať s majetkom maloletej dcéry, tak to súd považuje za nesprávne.

13. Poukazoval tiež nižšie spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR č. 26 Cdo 2002/2004. Nelogické je podľa žalovaného tvrdenie súdu, že v rozpore so zákonom postupovala aj N. pokiaľ len na základe podpisu jedného zákonného zástupcu realizovala prevod finančných prostriedkov (predpokladám, že sa to dialo podľa zmluvných podmienok) a na druhej strane v bode 23 svojho rozhodnutia aj napriek tomu, že nemá k dispozícii zmluvu o stavebnom sporení, keďže bola D. už skartovaná, nepredpokladá že zmluvné podmienky (a tým pádom aj samotná zmluva) by boli v rozpore s príslušnou zákonnou úpravou lebo to by znamenalo postup podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Takáto argumentácia je účelová.

14. Uviedol, že súd sa nijakým spôsobom nevypríadal a neodôvodnil, prečo považuje úkon zrušenia uvedeného stavebného sporenia na ktorom bolo nasporených 5.322,29 eur za nie bežnú vec, ale vznik zmluvy s cieľovou sumou 8.298 eur (250.000,- SKK) za bežnú vec zrejme považuje, keďže vznikla len podpisom jedného rodiča. Matka žalobkyne síce tvrdí, že súhlasila s uzavretím stavebného sporenia, čo je však klamstvo a jej tvrdenie ničím nepreukázané. Súd vôbec pri tomto tvrdení proti tvrdeniu nezobral do úvahy fakt, že na zmluve stavebného sporenia sa nachádza iba podpis žalovaného, ako zákonného zástupcu. Poukázal aj na to, že v konaní na otázku súdu či v roku 2016 mal súhlas matky na prevod finančných prostriedkov odpovedal záporne, pretože je presvedčený, že takýto súhlas ako zákonný zástupca nepotreboval, avšak aj keby ten súhlas potreboval, tak má za to, že ho mal konkludentne

matkou žalobkyne vyjadrený 2x z doby (v rokoch 2009 a 2010), keď matku žalobkyne vyzýval na pokračovanie v sporení na uvedenej stavebnej zmluve s tým, že ak nechce pokračovať, že žalobkyňa nebude sporiť, lebo takú povinnosť súdom určenú nemá. Preto uvedenú zmluvu o stavebnom sporení zruší.

15. Ak matka žalobkyne nechcela, aby uvedené sporenie zrušil, mala možnosť požiadať D. o pozastavenie nakladania s účtom až do dospelosti žalobkyne. Žalobkyňa tvrdí, že došlo k dohode o tom že bude pokračovať v sporení, čo nie je pravda, ani to nepreukázala (vyporiadanie BSM, rodičovská dohoda prípadne žiadosť o úpravu výšky výživného).

16. Poukázal aj na to, že D. v danom prípade a určite aj v ďalších takýchto prípadoch akceptovala zriadenie stavebného sporenia jedným zo zákonných zástupcov vtedy maloletej žalobkyne a následne akceptovala aj zrušenie stavebného sporenia na meno vtedy maloletej žalobkyne jedným z rodičov ako zákonných zástupcov. Súd nevykonal dokazovanie v tom smere, či po rozvode manželstva žalovaného a matky žalobkyne a uzavretia nového manželstva žalovaným prispieval na stavebné sporenie žalobkyne s úmyslom darovať ich vtedy ešte maloletej žalobkyne. Opakovane uvádzal, že takýto úmysel nikdy nebol. Mal novú rodinu a potreboval finančné prostriedky na financovanie a zabezpečenie bývania pre svoju novú rodinu.

17. Nesúhlasí ani s názorom súdu I. inštancie v bode 19, že je irelevantné v akom období vkladal peniaze na uvedené stavebné sporenie. Súd I. inštancie konštatoval, že vklady boli vo výlučnom vlastníctve tretej osoby - žalobkyne a tak nepredstavovali predmet vyporiadania BSM. Súd I. inštancie sa nevyporiadal s tým, že vkladané finančné prostriedky neboli vo výlučnom vlastníctve žalovaného, ale patrili do BSM žalovaného a jeho terajšej manželky. Má za to, že na „nepráve“ iného nemôže vzniknúť nárok inej osoby (žalobkyne).

18. Dal do pozornosti súdom I. inštancie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 28Cdo/3429/2008. Najvyšší súd ako dovolací súd o dovolaní proti rozhodnutiu Krajského súdu v Českých Budějoviach č. 8Co/2964/2007 rozhodol tak, že dovolanie v plnom rozsahu zamietol. Krajský súd dospel k záveru, že pokiaľ nie je v konaní spoľahlivo tvrdené a dokázané, že od začiatku až do konca sporenia rodičia nechceli vložené peniaze darovať svojmu maloletému dieťaťu tak sa má za to, že došlo k darovaniu týchto prostriedkov rodičmi, resp. rodičom maloletému dieťaťu. Dovolací súd konštatuje, že sa dá usudzovať, že zvyčajne sa pri poskytovaní pravidelných platieb bude jednať o poskytnutie daru maloletému dieťaťu, ku ktorému prijatiu je takéto dieťa zvyčajne spôsobilé, ak nebude v konaní tvrdené a dokázané niečo iné. V rozhodnutí NS ČR boli majiteľmi vkladných finančných prostriedkov v jednom prípade rodičia žalobcu a v dvoch prípadoch matka žalobcu a uvedené finančné prostriedky patrili do ich výlučného vlastníctva, nikdy nie do BSM s tretou osobou, čo je podstatný rozdiel v porovnaní s týmto prípadom, s čím sa súd I. inštancie nevyporiadal. Stavebné sporenie pre ešte maloletú žalobkyňu nepredstavovalo dar pre ňu. Zriadením stavebného sporenia pre vtedy maloletú žalobkyňu išlo o dobrovoľné plnenie, ku ktorému nebol ničím zaviazaný a teda mohol ho kedykoľvek ako zákonný zástupca vtedy maloletej žalobkyne zrušiť.

19. Nesúhlasil ani s názorom súdu I. inštancie uvádzaným v bode 21 rozhodnutia, že vzhľadom na charakter stavebného sporenia a tiež vzhľadom na to že za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor je možné vyvodiť záver, že poskytovaním finančných prostriedkov rodičom na takýto účet sa jedná o poskytnutie daru maloletému dieťaťu. K uvedenému poukázal napríklad na rozsudok KS Trenčín 6CoP/96/2015, ktorý konštatuje, že plnenie otca na zmluvu o stavebnom sporení, aj keď uzavretú v prospech maloletého dieťaťa predstavuje dobrovoľné plnenie, ktoré možno kedykoľvek skončiť. Preto na účte stavebného sporenia uložené finančné prostriedky nemožno označiť za prostriedky, ktorými už bola plnená povinnosť otca poukazovať výživné na tvorbu úspor, v ktorom prípade sa vyžaduje osobitný účet maloletého dieťaťa vinkulovaný na súhlas súdu do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa. Účet v D. uvedené náležitosti nespĺňa, preto plnenie otca na uvedený účet nemožno považovať za plnenie výživného na tvorbu úspor. Poukázal na rovnaké rozhodnutie KS Žilina 6CoP/4/2017.

20. Nepopieral nárok žalobkyne na sumu nasporenú počas trvania BSM s matkou žalobkyne, ale nie z dôvodu bezdôvodného obohatenia (pretože v tej dobe nebola ešte žalobkyňa plnoletá). Uviedol, že ako zákonný zástupca mal právo nakladať s jej majetkom až do jej plnoletosti. Žalobkyňa žaluje o

celú nasporenú sumu 5322,29 eur aj napriek tomu, že sumu 685,75 eur nasporenú do zániku BSM vedela, že jej plánuje vyplatiť po dovŕšení plnoletosti. Preto súd nesprávne priznal úroky z omeškania od nasledujúceho dňa od prevzatia výzvy a nie odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí plnoletosti žalobkyne. Nemôže predsa vzniknúť peňažný dlh zákonného zástupcu maloletého dieťaťa voči maloletému dieťaťu, z finančných prostriedkov uhrádzaných zákonným zástupcom, v čase keď tieto finančné prostriedky za maloleté dieťa spravuje samotný zákonný zástupca.

21. Súd I. inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal tiež skutočnosťou, že v deň dosiahnutia plnoletosti žalobkyne ju kontaktoval SMS správou, aby poslala číslo účtu na ktorý jej zašle finančné prostriedky zo stavebného sporenia, čo odmietla s tým, že počká na rozhodnutie súdu. Nevyporiadal sa ani s tým, či na základe vyššie uvedeného nedošlo zo strany žalobkyne odmietnutiu prípadného daru.

22. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Napadnuté rozhodnutie súdu I. inštancie považuje za vecne správne a v potrebnom rozsahu odôvodnené a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie ako vecne správne potvrdil a priznal žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Zároveň oznámila zmenu priezviska z C. na P. a priložila kópiu rozhodnutia Okresného úradu Prešov zo dňa 1.10.2019 č. OU-PO-M

23. Poukázal, že po uplynutí lehoty na podanie odvolania doručil žalovaný podanie zo dňa 15.4.2020 označené ako „Doplnenie odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prešove zo dňa 2. októbra 2019 č. k. 11C 9/2019-55“, v ktorom uviedol nové skutočnosti, ktoré nastali až po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Žalobkyňa 31.3.2020 SMS správou (č.l. 85) zaslala číslo účtu žalovanému, na ktoré žalovaný dňa 8.4.2020 zaslal sumu 685,75 eur. Žalobkyňa však tieto peniaze dňa 14.4.2020 zaslala naspäť žalovanému (č.l. 88). Na základe uvedeného má za to, že zo strany žalobkyne týmto opakovane došlo konkludentne k odmietnutiu daru. Toto jej konanie len opätovne potvrdzuje rozpor s dobrými mravmi a jeho šikanóznosť.

24. K podaniu žalovaného označeného ako doplnenie odvolania sa vyjadrila žalobkyňa. Zotrvála na svojich doterajších písomných vyjadreniach v celom rozsahu. K doplneniu odvolania uviedla, že dôvody odvolania môže odvolateľ modifikovať a dopĺňať, avšak len do uplynutia lehoty na odvolanie. Doplnenie odvolacích dôvodov žalovaným po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania je bez právneho významu.

25. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Uvedené prostriedky procesnej obrany navrhoval a uvádzal už pri konaní pred súdom I. inštancie. Neodporoval určitú časť finančných prostriedkov, ktoré po dosiahnutí plnoletosti žalobkyne chcel jej poukázať. Odporoval úroky z omeškania od dátumu zrušenia účtu. Žalobkyňa mu odmietala dať číslo účtu, na ktoré jej finančnú čiastku chcel poslať. Po zaslání čísla účtu žalobkyňou, žalovaný obratom jej finančné prostriedky poukázal, avšak ona ich následne vrátila na účet. Tieto skutočnosti nemohol predložiť pri konaní pred súdom I. inštancie, ani v lehote na podanie odvolania, keďže sa stali až po tejto lehote (poskytnutie čísla účtu zo strany žalobkyne).

26. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

27. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

28. Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa odseku 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

29. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

30. Podľa § 28 odsek 1 písm. b) a písm. c) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení účinnom v čase realizácie príslušného právneho úkonu, t.j. v znení účinnom od 1.1.2016 do 30.6.2016, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa odseku 2, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

31. Podľa § 31 odsek 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

32. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

Podľa odseku 2, výnosy z majetku maloletého dieťaťa získané pri jeho spravovaní môžu rodičia maloletého dieťaťa použiť najmä na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa a v primeranom rozsahu aj na uspokojovanie potrieb rodiny. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zostáva zachovaná.

Podľa odseku 3, ak vznikol bez zavinenia osôb, ktoré sú povinné maloletému dieťaťu poskytovať výživu, hrubý nepomer medzi ich majetkovými pomermi a majetkovými pomermi maloletého dieťaťa, možno na účel uvedený v odseku 2 použiť aj majetok maloletého dieťaťa.

Podľa odseku 4, rodičia odovzdajú dieťaťu jeho majetok, ktorí spravovali, najneskôr do 30 dní od dosiahnutia plnoletosti dieťaťa.

Podľa odseku 5, maloleté dieťa má právo požiadať rodičov alebo osoby, ktoré spravujú jeho majetok, o vyúčtovanie týkajúce sa správy jeho majetku; toto právo zanikne, ak sa neuplatnilo na súde do troch rokov po skončení správy majetku. Práva dieťaťa zo zodpovednosti za škodu a z bezdôvodného obohatenia zostávajú zachované.

33. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

34. Podľa § 365 odsek 3 C.s.p., odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

35. Podľa § 366 písm. d) C.s.p., prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

36. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný dňa 17.12.2001 uzatvoril zmluvu o stavebnom sporení s N. v prospech žalobkyne ako stavebného sporiteľa pod č. XXXXXXXXXX a poukazoval na ňu finančné prostriedky. K vkladom na tento účet z jeho strany dochádzalo aj po rozvode manželstva s matkou žalobkyne a aj po uzavretí jeho nového manželstva. Zmluva o stavebnom sporení zanikla prevodom dňa 7.3.2016 na základe žiadosti podpísanej zákonným zástupcom - žalovaným, ktorý bol aj nadobúdateľom zmluvy o stavebnom sporení. Zostatok ku dňu prevodu bol 5.322,29 eur. Žalobkyňa v zastúpení matkou listom zo dňa 4.2.2012 vyzvala žalovaného na vrátenie žalovanej sumy do 25.2.2019.

37. Z vykonaného dokazovania súdom I. inštancie bolo nesporné, že vlastníkom účtu v G., na ktorý boli vkladané prostriedky žalovaným bola žalobkyňa.

38. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu I. inštancie v bode 32 podľa ktorého „Základným princípom danej právnej úpravy je, že v nie bežných veciach dispozície s majetkom maloletého sa vyžaduje dohoda oboch jeho zákonných zástupcov, teda rodičov a ak táto dohoda absentuje, musí rozhodnúť súd. Nepochybne spomínaný prevod peňažných prostriedkov maloletej žalobkyne musel byť odsúhlasený oboma jej rodičmi ako jej zákonnými zástupcami, čo sa však nestalo, matka žalobkyne o tejto transakcii sa dozvedela až neskôr a následne podala v mene maloletej žalobkyne túto žalobu. Žalovaný mal preto podať na súd návrh na udelenie súhlasu k spomínanému prevodu a keďže nepostupoval podľa zákona, daný právny úkon týkajúci sa spomínaného prevodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom, teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť súd dodáva, že by v prípade podania spomínaného návrhu sledoval predovšetkým záujem maloletej žalobkyne a preto nemožno predpokladať, že by súd schválil sporný prevod. Preto sa súdu javí, že v rozpore so zákonom postupovala aj G., pokiaľ len na základe žiadosti podpísanej jedným zákonným zástupcom maloletej žalobkyne ako stavebnej sporiteľky realizovala prevod peňažných prostriedkov na inú zmluvu žalovaného. Neplatným právnym úkonom teda žalovaný ukončil stavebné sporenie žalobkyne a žalovanú sumu previedol na svoj vkladový účet a tým došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu ako plneniu z neplatného právneho úkonu. Súd preto považoval za dôvodné žalobe o zaplatenie sumy 5.322,29 Eur vyhovieť.“

39. Z dôvodovej správy k zákonu o rodine vyplýva, že povinnosť rodičov spravovať majetok dieťaťa s náležitou starostlivosťou implikuje povinnosť zachovať majetkové hodnoty a vylúčiť riziká, prípadne ujmu na majetkových záujmoch dieťaťa. Cieľom správy majetku maloletého dieťaťa je nielen zachovanie už získaných hodnôt do plnoletosti dieťaťa, ale aj rozmnožovanie majetku. Výnosy z majetku dieťaťa môžu rodičia použiť v prvom rade na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa. Vychádza sa zo zásady, že na základný majetok dieťaťa nie je možné siahť.

40. Žalovaný vo svojom odvolaní poukázal na to, že nespochybňoval nárok žalobkyne na prostriedky, ktoré boli vložené na účet žalobkyne počas trvania manželstva s matkou žalobkyne. Zároveň tvrdil, že až do dosiahnutia plnoletosti žalobkyne nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže ako jej zákonný zástupca mal právo nakladať s jej majetkom.

41. Žalovaný mal právo spravovať finančné prostriedky v prospech maloletej žalobkyne do jej plnoletosti podľa ustanovení zákona o rodine, avšak podľa názoru odvolacieho súdu nemal právo svojvoľne bez dohody rodičov alebo bez schválenia súdom § 35 zákona o rodine, zrušiť zmluvu o stavebnom sporení a previesť finančné prostriedky z tejto zmluvy na zmluvu o stavebnom sporení žalovaného.

42. Podľa § 517 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

43. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

44. Podľa § 566 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

45. Žalovaný v podanom vyjadrení opakovane uviedol, že nemal úmysel darovať žalobkyne finančné prostriedky zo zmluvy o stavebnom sporení, ale tieto prostriedky chcel použiť na vlastnú investíciu. V rozpore s týmto tvrdením uviedol, že právo spravovať majetok maloletej v zmysle zákona o rodine má právo do plnoletosti. Investovanie finančných prostriedkov, ktorých vlastníkom bola preukázane žalobkyňa v prospech žalovaného, nie je spravovanie majetku v prospech maloletého dieťaťa. Žalovaný

konal v rozpore s povinnosťou ustanovenou v zákone o rodine, porušil správu majetku maloletého a preto bol povinný vydať finančné prostriedky žalobkyni po tom, ako bol k plneniu vyzvaný. Nesplnením dlhu riadne a včas sa dostal žalovaný do omeškania.

46. Žalovaný po uplynutí lehoty na podanie odvolania predložil súdu výpis z účtu žalovaného, z ktorého vyplýva, že dňa 8.4.2020 na účet žalobkyne zaslal sumu 685,75 eur, ktoré v konaní pred súdom I. inštancie nerozporoval. Žalobkyňa však tieto peniaze 14.4.2020 zaslala žalovanému späť.

47. Odvolací súd uvádza, že podľa ust. § 365 ods. 3 odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. V súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky „§ 365 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie je možné meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, je premietnutím zásady koncentrácie civilného procesu, ktorá znamená, že určité procesné úkony sú koncentrované do uplynutia zákonom určenej lehoty, v prípade odvolania je to pätnásť dní. Umožnenie dopĺňania odvolacích dôvodov po uplynutí tejto zákonnej lehoty by bolo v rozpore s princípom hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania, no najmä v rozpore s koncepciou odvolacieho konania, ktorá vychádza z tzv. neúplného apelačného systému.“ Porovnaj Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 141/2019 zo dňa 17.12.2019.

48. Obdobne v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 5. novembra 2019, sp.zn. IV. ÚS 90/2019 ústavný súd uviedol „Iba uvedenie všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní nie je postačujúce na to, aby odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť, resp. uvedením len všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní bez bližšej špecifikácie konkrétnych okolností prípadu nie je splnená zákonom stanovená náležitosť odvolania spočívajúca v povinnosti uviesť v odvolaní „odvolacie dôvody“. Relevantná právna úprava neumožňuje súdu vyzvať stranu sporu na doplnenie chýbajúcej náležitosti odvolania spočívajúcej v absencii konkretizácie odvolacieho dôvodu a zároveň neumožňuje strane sporu meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie po uplynutí lehoty na podanie odvolania.“

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 6Cdo/175/2017 zo dňa 27. februára 2018 konštatoval cit.: „Treba totiž rozlišovať medzi dopĺňaním odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 3 C. s. p. a dopĺňaním odvolania o chýbajúce náležitosti v zmysle § 373 ods. 1 C. s. p. Kým zmena alebo dopĺňanie odvolacích dôvodov prichádza do úvahy len u odvolania spĺňajúceho túto náležitosť (teda pokiaľ ide o túto náležitosť u tzv. „bezzvadného odvolania“), a to len do uplynutia odvolacej lehoty, doplnenie odvolania o chýbajúce odvolacie dôvody je odstraňovaním vady odvolania. Pre odstraňovanie takejto vady platí, že súd naň nevyzýva (§ 373 ods. 1 veta druhá C. s. p.). Pre odvolateľa to znamená procesné riziko, že súd prvej inštancie bez toho, aby ho vyzýval na odstránenie uvedenej vady, môže po uplynutí lehoty na podanie odvolania bezodkladne predložiť vec odvolaciemu súdu a ten môže bezodkladne rozhodnúť o odmietnutí odvolania podľa § 386 písm. d) C. s. p. Nevyzývanie na odstránenie označenej vady však neznamená, že odvolateľ ju nemôže odstrániť sám z vlastnej iniciatívy, a to prípadne aj po uplynutí lehoty na podanie odvolania do rozhodnutia o odvolaní. Zo žiadneho ustanovenia C. s. p. nevyplýva zákaz, resp. nemožnosť strany takto postupovať. Nepripustnosť odstránenia vady odvolania z vlastnej iniciatívy nemožno vyvodiť ani z § 365 ods. 3 C. s. p., pretože, ako už bolo uvedené, toto ustanovenie na procesnú situáciu vadného odvolania nedopadá.“

50. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia v spojitosti s ust. § 365 odsek 3 C.s.p., ako aj skutočnosť, že suma 685,75 eur sa opätovne dostala do dispozície žalovaného a nemá vplyv na súdom I. inštancie priznanú sumu, odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu I. inštancie ako vecne správny potvrdil.

51. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods.1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyňa v odvolacom konaní bola úspešná, preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).